

[Holstein.]

Naar Ministre udtaler sig saaledes, saa kan man forstaa, at Situationen er uholdbar. Den højtærede Statsminister søger, som sagt, at raade Bod paa den ved Hjælp af en letfattelig og nem Kvaksalverkur af forfatningsretlig Karakter. Han foreslaar simpelthen at tage det nuværende Landsting ud af den gældende Forfatning, ud af 1915-Forfatningen og gøre Folketinget til Rigsdagen. Og saa i øvrigt stryge alle Bestemmelser i Forfatningen af 1915, som ikke stemmer og harmonerer med denne Reform, endog en Bestemmelse — Professor Knud Berlin har rigtigt peget derpaa — som den, at naar Folketinget, det vil altsaa sige Rigsdagen, opløses, skal den indkaldes paa ny senest 2 Maaneder efter Opløsningen. Denne Bestemmelse er strøget, og Bestemmelsen, som forhindrer Regeringen i at give sig selv politisk Amnesti og Benaadning ved kongelig Resolution, er ogsaa strøget. Jeg skal indrømme, at alt er lagt til Rette til et „nyt Styre“, hvis denne Forfatning gennemføres! Men jeg har til stor Fortørnelse for Medlemmer af Socialdemokratiet tilladt mig at sige, at en saadan Reform vilde blive ensbetydende med eet af to: enten at vi fik den tyske Weimar-Forfatnings parlamentariske Anarki omplattet paa dansk Grund, eller at der blev skabt et oligarkisk Diktatur, sandsynligvis tilfaldende Socialdemokratiet. Dette Alternativ synes mig ikke at indeholde nogen Betyggelse for Fremtiden. Skulde der reformeres forfatningsmæssigt, og det tror jeg tiltrænges, saa vil jeg gerne, ogsaa fordi jeg er blevet spurgt af konservative Medlemmer, bl. a. af det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, om min principielle Opfattelse — jeg har nu udtalt mig derom før paa offentlige Møder, som jeg har deltaget i sammen med ham, og det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft kender den i hvert Fald godt —, sige, at den falder ganske sammen med den, som er gjort gældende og fremsat her af det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft. Jeg vil blot tilføje, at efter min Mening var der maaske endnu mere, endnu flere Elementer at tage op fra den schweiziske Forfatning, som det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft har benyttet her, i hvilken Forfatning navnlig den udvidede Adgang til Folkeafstemning spiller en væsentlig Rolle. Jeg kunde tænke mig, at man gik over til en Forfatning, som var demokratisk, blot at den ikke, saaledes som det ogsaa er Tilfældet

med den schweiziske Forfatning, fører ud i en Karikatur af Parlamentarisme som den, man efterhaanden har faaet i de Lande, der paa Grund af Forholdstalsvalgmaaden, som jeg i øvrigt er Tilhænger af, i stort Omfang maa regeres af Mindretalsregeringer, der ikke er i Stand til at gennemføre, hvad der under de givne Forhold virkelig tiltrænges. Men heller ikke med Hensyn til dette Spørgsmaal, Forfatningsspørgsmaalet, er der naaet noget som helst, og intet tyder paa, at det virkelig er den højtærede Regering magtpaaliggende at opnaa noget paa dette Omraade. For det kan jo dog ikke være den højtærede Regerings Mening, skønt der fra konservativ Side er rakt en Haand frem til Forhandling, og det endda ogsaa fra Venstre er betydet, at hvis der virkelig var Tale om en forfatningsretlig Reform, om en virkelig Nyskabelse i vort Forfatningsliv, saa vilde heller ikke Venstre afvise en Drøftelse af noget saadant — det kan efter alt foreliggende ikke være Regeringens Mening, at den vil noget her. Det ser ud, som om det slet ikke interesserer den højtærede Regering at tage mod denne Haand. Om det rejste Forfatningsspørgsmaal overhovedet skal faa nogen Betydning eller ikke, afhænger rent teknisk set af, om den højtærede Regering vil tage Valg til Efteraaret, eller om Regeringen vil afvente det normale Valg i Efteraaret 1936. Hvis Regeringen venter til Efteraaret 1936 og til den Tid faar Flertal i Folketinget, saa er der intet til Hinder for, at den kan fortolke den paagældende Grundlovsbestemmelse saaledes, at den er berettiget til at opløse Landstinget. Saa kommer det blot an paa, om Landstingsvalgene i September 1936 har givet et saadant Resultat, at der er nogen Sandsynlighed for, at Regeringen ved at opløse Landstinget ogsaa vil faa Flertal der. Men hvis den højtærede Regering vælger at gaa til Valg nu i Efteraaret, saa vil det være 4 Aar, inden den højtærede Regering igen kan komme frem med sit Pseudoforslag til en Forfatningsreform.

Efter disse Bemærkninger om Forfatningsspørgsmaalet vil jeg gaa over til de to store Spørgsmaal, som vender udad, Spørgsmaal, som har været berørt her af den ærede konservative Ordfører: Danmarks udenrigspolitiske og militærpolitiske Stilling med særligt Henblik paa vor store Nabo mod Syd og endelig det Spørgsmaal, der for mig som sønderjysk Rigsdagsmand har en særlig Interesse baade specielt og generelt: Landbrugsspørgsmaa-